

Metodický dokument AOPK ČR

pro hodnocení žádostí z hlediska zabezpečení a realizace cílů Programu 115 160 – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny (POPFK)

Dokument stanovuje kritéria pro detailní hodnocení investičních záměrů a konečných žádostí (dále jen žádostí) z hlediska zabezpečení a realizace cílů Programu na základě Dokumentace POPFK a Článku 7 Směrnice MŽP č. 6/2009 pro poskytování finančních prostředků v rámci programu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny - program 115 160.

Při hodnocení žádostí budou v rámci základních kritérií zohledněna níže uvedená detailní kritéria. Specifická kritéria nahrazují u akcí daného charakteru kritéria obecná, pokud není stanoveno jinak.

1. Přínos pro biologickou rozmanitost a pro adaptaci na dopady klimatické změny

Obecná kritéria

- Přínos pro posílení biodiverzity v rámci lokality,
- vliv na zvláště chráněné druhy dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění, ohrožené druhy rostlin a živočichů uvedené v Červených seznamech*, předměty ochrany v EVL a PO a biotopy** uvedené v knize Mapování biotopů v ČR***.

* Procházka F. [ed.] (2001): Červený a černý seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). - Příroda, Praha 18:1-166

Plesník J., Hanzal V. & Brejšková L. [eds.] (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci – Příroda, Praha, 22: 1-184

Farkač J., Král D. & Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 760 pp.

Kučera J. & Váňa J. (2003): Check- and Red List of bryophytes of the Czech Republic. Preslia, Praha, 75: 193 – 222).

Holec J. & Beran M.[eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, Praha, 24: 1-282.

**Chytrý M., Kučera T. & Kočí M. (eds.)(2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha.

***Härtel H., Lončáková J. & Hošek M. (eds.) (2008): Mapování biotopů v České republice. Východiska, výsledky, perspektivy.- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Specifická kritéria pro Podprogram 115 164

Přínos pro zlepšení ekologického stavu vodních toků. Přínos může být charakterizován:

- rozšířením prostorového rozsahu přírodě blízkých vodních prvků v krajině (přírodě blízká koryta vodních toků, postranní ramena, tůně, mokřady, říční/potoční pásy),
- posílením tvarové členitosti struktur koryta a nivy vodního toku, včetně struktur významných pro funkci stanovišť, trdlišť, úkrytů apod.,
- podpoře přírodě blízké členitosti hloubek a rychlostí proudění vody,
- podpoře přirozených forem povodňových rozlivů (kde je pro to prostor),
- obnovení migrační prostupnosti pro skupiny živočichů, které lze v daném prostoru pokládat za cílové.

Specifická kritéria pro Podprogram 115 166

- Zlepšení nebo zachování bohaté prostorové, druhové a věkové struktury lesa,
- podpora přirozené obnovy,
- zlepšení stavu nelesních biotopů na PUPFL (mokřady, světliny),
- vliv na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění a na ohrožené druhy rostlin a živočichů uvedené v Červených seznamech.

Specifická kritéria pro žádosti zaměřené na předcházení vodní erozi

- Stupeň erozního ohrožení vodní erozí*,

- doprovodné efekty, které jsou pozitivní z hlediska vlivu na biodiverzitu, ekologickou stabilitu krajiny, kvalitu půdy (součástí protierozních opatření je vhodně umístěná doprovodná zeleň, která doplňuje zvýšenou retenční schopnost opatření o zvýšení ekologické stability v krajině).

*JANEČEK, Miloslav, et al. *Ochrana zemědělské půdy před erozí. Praha : VÚMOP, v.v.i, 2007. 76 s.ISBN 978-80-254-0973-2.*

Specifická kritéria pro žádosti zaměřené na předcházení větrné erozi

- Stupeň ohrožení větrnou erozí,
- typ větrolamu – nejlépe budou hodnoceny poloprodouvané typy (větrolam složen z více řad stromů, keřové patro je vyvinuto v menší míře nebo korunová vrstva má menší zapojení).

Specifická kritéria pro žádosti zaměřené na likvidaci invazních druhů

- Negativního vlivu druhu* na strukturu a funkci ekosystémů (ohrožuje jejich strukturu a životaschopnost),
- škodlivost nepůvodního druhu**, který může lokálně způsobit ohrožení původních přírodovědně významných biotopů nebo druhů.

Podpořeny mohou být pouze projekty zaměřené na následující druhy:

*Rostliny

Vyšší rostliny

- bolševník velkolepý *Heracleum mantegazzianum*
- borovice vejmutovka *Pinus strobus*
- křídlatka česká *Reynoutria xbohemica*
- křídlatka japonská pravá *Reynoutria japonica* var. *japonica*
- křídlatka sachalinská *Reynoutria sachalinensis*
- trnovník akát *Robinia pseudacacia*
- zlatobýl kanadský *Solidago canadensis*
- zlatobýl obrovský *Solidago gigantea*

Obratlovci

- norek americký *Mustela vison*
- karas stříbřitý *Carassius gibelio*
- spárkatá zvěř

** Rostliny

Vyšší rostliny

- javor jasanolistý *Acer negundo*
- pajasan žláznatý *Ailanthus altissima*
- netvařec křovitý *Amorpha fruticosa*
- hvězdnice kopinatá *Aster lanceolatus*
- hvězdnice novobelgická *Aster novi-belgii*
- žanovec měchýřník *Colutea arborescens*
- janovec metlatý *Cytisus scoparius*
- jasan pensylvánský *Fraxinus pennsylvanica*
- slunečnice topinambur *Helianthus tuberosus*
- netýkavka žláznatá *Impatiens glandulifera*
- štědřenec odvislý *Laburnum anagyroides*
- zimolez kozí list *Lonicera caprifolium*
- lupina mnoholistá *Lupinus polyphyllus*
- kustovnice cizí *Lycium barbarum*
- mahónie cesmínolistá *Mahonia aquifolium*
- borovice černá *Pinus nigra*
- topol kanadský *Populus xcanadensis*
- střemcha pozdní *Prunus serotina*
- dub červený *Quercus rubra*
- škumpa orobincová *Rhus hirta*

- třapatka dřípatá *Rudbeckia laciniata*
- šťovík alpský *Rumex alpinus*
- pámelník bílý *Symphoricarpos albus*
- šeřík obecný *Syringa vulgaris*
- kolotočník ozdobný *Telekia speciosa*
- modřín opadavý (*Larix decidua*) v NP České Švýcarsko

Bezobratlí

- slávička mnohotvárná *Dreissena polymorpha*
- škeble asijská *Sinanodonta woodiana*
- rak pruhovaný *Orconectes limosus*
- rak signální *Pacifastacus leniusculus*

Obratlovci

- střevlička východní *Pseudorasbora parva*
- želva nádherná *Trachemys scripta*
- karas stříbřitý *Carassius gibelio*

2. Lokalizace akce (význam území z hlediska ochrany přírody a krajiny)

Obecná kritéria

- Odstupňování ochrany předmětného území podle zákona 114/1992 Sb. (o ochraně přírody a krajiny) (I. a II. zóny NP a CHKO, NPR, NPP, zbývající zóny NP a CHKO, ochranná pásma NP a CHKO, PO, záměr je zaměřen na druh, který je předmětem ochrany v této PO, EVL, PR, PP, registrovaný VKP, ÚSES, volná krajina).

Specifická kritéria pro Podprogram 115 164 doplňující kritéria obecná

- Degradovaná území s nízkou ekologickou stabilitou ve volné krajině.

Specifická kritéria pro Podprogram 115 166 doplňující kritéria obecná

- Pásma imisního ohrožení.

Specifická kritéria pro žádosti zaměřené na tvorbu a obnovu ekostabilizačních prvků v krajině doplňující kritéria obecná

- Ekologická hodnota území (např. velké celky orné půdy, erozně ohrožené pozemky, okolí aglomerací/harmonická krajina se střídáním lesů a zemědělské půdy, s vysokým zastoupením rozptýlené zeleně), ÚSES nebo VKP, ošetření památných a významných dřevin.

3. Přiměřenost nákladů ve vztahu k efektům akce

Obecná kritéria

- Soulad nákladovosti záměru s Náklady obvyklých opatření AOPK ČR,
- u nákladnějších opatření je možno přihlídnout ke zvýšenému zájmu ochrany přírody.

4. Návaznost na jiná opatření, komplexnost řešení

Obecná kritéria

- Řešení lokality jako celku,
- pokračování záměru na stejném místě v realizaci rozpracovaného opatření (časová návaznost) nebo rozšíření území, ve kterém již byla podobná opatření realizována (územní návaznost) včetně návaznosti na záměr jiného žadatele.

5. Kvalita zpracování záměru z hlediska technického a technologického (vhodnost navrženého řešení)

Obecná kritéria

- Optimálnost navržení záměru z hlediska naplnění předmětu podpory ve srovnání s nejlepším možným postupem pro dané území (využití potenciálu řešeného území).

6. Soulad se strategickými a koncepčními dokumenty

Obecná kritéria

- Soulad s plánem péče o ZCHÚ, schváleným záchranným programem nebo souhrnem doporučených opatření (výchozí podmínky pro záměr jsou/nejsou přímo zmíněny v plánu péče, schváleném záchranném programu nebo souhrnu doporučených opatření) v případě, že je opatření zacíleno do těchto území,
- soulad s ÚPD.

Specifické kritérium pro žádosti zaměřené na předcházení vodní a větrné erozi doplňující kritéria obecná

Nejlépe budou hodnoceny žádosti, které vycházejí z komplexních pozemkových úprav.